

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Lausunto
1.2.2018

TEM/126/00.06.01/2018

1/3

Viite: Valtioneuvoston kanslian lausuntopyyntö 10.1.2018

**Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto valtioneuvoston yhteisten toiminnallisten prosessien kehittäminen
-hankkeen tavoitetilaluonnoksesta**

Työ- ja elinkeinoministeriö esittää pyydettyä lausuntona seuraavaa:

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää valtioneuvoston toiminnallisten prosessien kehittämistyötä tärkeänä ja kannatettavana. Lausunnolla olevassa tavoitetilaluonnoksessa esitetyt toimintamallit vastaavat hyvin TEM:n tarpeisiin. Uusien toimintamallien omaksuminen ja käyttöönotto edellyttää jatkossa ministeriötasolla yhteistä sopimista ja käytännön harjoitusta. Prosessien yhdenmukaistaminen edistää siirtymistä kohti yhtenäistä valtioneuvostoa, yhtenäistää toimintatapoja, sujuvoittaa toimintaa, karsii päällekkäistä työtä sekä helpottaa perehtymistä ja työntekoa esimerkiksi henkilön vaihtaessa työtehtävästä toiseen valtioneuvoston sisällä.

On erittäin myönteistä, että yhteisten prosessien kehittämistyö on ollut ministeriöitä osallistavaa, ja että valmistelutyöhön osallistuneita on aidosti kuultu. Työpajatyöskentely on ollut antoisaa, ja työpajoissa käyty keskustelut ovat olleet avoimia ja rakentavia. Työ- ja elinkeinoministeriön kannat ja näkemykset on otettu hanketyön aikana kiitettävästi huomioon.

Sähköiset hyväksyntä- ja allekirjoituskäytännöt

Sähköisen hyväksynnän ja allekirjoituksen käyttöönotto nopeuttaa ja tehostaa prosessin sujuvuutta. Järjestelmän siirtymävaiheessa toimintamallien sisäänajo, koulutus ja perehdytys sekä valtioneuvostotasolla että kussakin ministeriössä varmistaa tavoitetilan toteutumisen.

Ministeriö pitää erittäin tärkeänä, että käyttöön otettavat tekniset ratkaisut ja järjestelmät ovat helppokäyttöisiä (esimerkiksi Virtu-tunnistautumista hyödyntäviä), visuaalisesti selkeitä ja käytössä toimintavarmoja. Erityisesti ohjelmia vain satunnaisesti käyttäviä ajatellen helppokäyttöisyys on tärkeää. Samoin on tärkeää, että valmistelijalla on tarvittaessa tukea ja apua saatavissa järjestelmän käyttöön.

Allekirjoituskäytäntöihin liittyen olisi tärkeää, että hyväksyntäketjuihin olisi tarvittaessa mahdollisuus tehdä ministeriötasolla muutoksia ja käyttää esimerkiksi sijaisjärjestelyä.

Salaisen ja turvaluokitellun aineiston huolellista käsittelyä uudessa asianhallintajärjestelmässä tulee tukea helppokäyttöisesti.

EU-asioiden valmisteluprosessi

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että toimintamallissa on huomioitu eri EU-prosessit nykytilaa paremmin ja eri toimintojen yhteen kokoaminen tehostaa EU-(lainsäädäntö)hankkeiden entistä helpompaa kansallista käsittelyä.

Ministeriö korostaa, että toimintamallissa tulee huomioida erilaiset rajapinnat (sidosryhmäkuulemisen mahdollisuus esim. jaostojen laajan kokoonpanon työskentelyssä) ja toisaalta turvaluokitellun (jos sellaista EU-asioissa on) turvallisuus.

Uudessa toimintamallissa on tärkeää huomioida, että EU-asioissa on meneillään myös epävirallisempia prosesseja (esim. ennakkovaikuttamiseen liittyen). Myös nämä prosessit tulee ajaa samaan toimintatilaan virallisen lainsäädäntövalmistelun ohella.

Ministeriön näkemyksen mukaan EU-hankkeiden rinnastaminen kansallisiin hankkeisiin hankesuunnittelun, -seurannan ja julkaisun näkökulmasta (esim. EU-hankkeiden vienti valtioneuvoston hankeikkunaan) olisi toivottava kehityssuunta sen sijaan, että EU nähdään erillisenä kansallisesta valmistelusta. Hankkeet tulisi jaotella temaattisesti eikä sen mukaan onko kyse EU- vai kansallisesta hankkeesta.

Siirtymävaihe

Työ- ja elinkeinoministeriö kantaa huolta VAHVA-käyttöönoton siirtymävaiheesta, ja esittää harkittavaksi jonkinlaisen varajärjestelmän käyttömahdollisuutta siirtymävaiheessa, jos tekniikka ei toimikaan suunnitellusti. Mikäli käyttöönotto viivästyy huomattavasti aiotusta tai järjestelmä ei toimi toivotulla tavalla ja joudutaan samaan aikaan työskentelemään varajärjestelyin, on vaarana, ettei esimerkiksi hallituksen esityksiä voida antaa suunnitellussa aikataulussa.

Kuten tavoitetilaluonnoksessa todetaan, siirtymävaihe tuo haasteita silloin, kun VAHVAn asiointipalvelu ei ole vielä korvannut lausuntopalvelu.fi:a. Lausuntojen jakelu, työstö ja koonti voi hankaloitua tilanteessa, jossa kaikki ministeriöt eivät vielä toimi VAHVAssa sekä lausuntojen julkaisu VN hankeikkunassa silloin, kun VAHVAn ja VN-hankeikkunan integraatio ei vielä toimi.

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää tärkeänä päästä kokeilemaan, miten työpajoissa kuvatut toiminnot käytännössä toimivat ennen kuin ne jalkautuvat ministeriöihin.

Heidi Nummela
henkilöstö- ja hallintojohtaja

Mari Anttikoski
henkilöstöpäällikkö